

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/1031

z dnia 23 czerwca 2022 r.

w sprawie dostępu wykonawców, towarów i usług z państw trzecich do unijnych rynków zamówień publicznych i koncesji oraz procedur wspierających negocjacje dotyczące dostępu unijnych wykonawców, towarów i usług do rynków zamówień publicznych i koncesji państw trzecich (Instrument Zamówień Międzynarodowych – IZM)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia ma określać i prowadzić wspólne polityki i działania oraz usprawniać współpracę we wszelkich dziedzinach stosunków międzynarodowych, między innymi w celu zachęcania wszystkich krajów do integracji w ramach gospodarki światowej, w tym drogą stopniowego znoszenia ograniczeń w handlu międzynarodowym.
- (2) Zgodnie z art. 206 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), poprzez utworzenie unii celnej Unia ma przyczynić się, we wspólnym interesie, do harmonijnego rozwoju handlu światowego, stopniowego zniesienia ograniczeń w handlu międzynarodowym i w bezpośrednich inwestycjach zagranicznych oraz do zmniejszenia barier celnych i innych barier.
- (3) Zgodnie z art. 26 TFUE Unia ma przyjmować środki w celu ustanowienia lub zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego obejmującego obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, zgodnie z postanowieniami Traktatów. Dostęp wykonawców, towarów i usług z państw trzecich do unijnych rynków zamówień publicznych lub koncesji wchodzi w zakres wspólnej polityki handlowej.

⁽¹⁾ Dz.U. C 264 z 20.7.2016, s. 110.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 9 czerwca 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 17 czerwca 2022 r.

- (4) Art. III:8 Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu 1994 oraz art. XIII Układu ogólnego w sprawie handlu usługami wyłączają zamówienia rządowe z zakresu głównych dyscyplin wielostronnych Światowej Organizacji Handlu (WTO).
- (5) W ramach WTO oraz poprzez swoje stosunki dwustronne Unia opowiada się za ambitnym otwarciem międzynarodowych rynków zamówień publicznych i koncesji Unii i jej partnerów handlowych, w duchu wzajemności i obopólnych korzyści.
- (6) Wielostronne Porozumienie WTO w sprawie zamówień rządowych oraz umowy handlowe Unii, które zawierają postanowienia dotyczące zamówień publicznych, zapewniają unijnym wykonawcom dostęp wyłącznie do rynków zamówień publicznych lub koncesji państw trzecich, które są stronami tych umów.
- (7) W przypadku gdy państwo trzecie jest stroną Porozumienia WTO w sprawie zamówień rządowych lub zawarło z Unią umowę handlową, która zawiera postanowienia dotyczące zamówień publicznych, Komisja powinna postępować zgodnie z mechanizmami konsultacji lub rozwiązywania sporów określonymi w tych umowach, w przypadku gdy praktyki restrykcyjne są związane z zamówieniami publicznymi objętymi zobowiązaniami dotyczącymi dostępu do rynku, podjętymi przez to państwo trzecie w stosunku do Unii.
- (8) Wiele państw trzecich jest niechętnych otwarciu swoich rynków zamówień publicznych lub koncesji na międzynarodową konkurencję lub usprawnianiu dostępu do tych rynków. W konsekwencji unijni wykonawcy napotykają praktyki restrykcyjne w udzielaniu zamówień publicznych w wielu państwach trzecich, które to praktyki skutkują utratą istotnych możliwości handlowych.
- (9) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 654/2014 ⁽³⁾ ustanawia zasady i procedury w celu zapewnienia wykonania praw Unii wynikających z zawartych przez nią międzynarodowych umów handlowych. Brak jest takich zasad i procedur dotyczących traktowania wykonawców, towarów i usług nieobjętych takimi umowami międzynarodowymi.
- (10) Międzynarodowe zobowiązania dotyczące dostępu do rynku podjęte przez Unię wobec państw trzecich w dziedzinie zamówień publicznych i koncesji wymagają między innymi równego traktowania wykonawców z tych państw trzecich. Dlatego też środki przyjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą mieć zastosowanie tylko do wykonawców, towarów lub usług z państw trzecich, które nie są stronami wielostronnego Porozumienia WTO w sprawie zamówień rządowych ani dwu- lub wielostronnych umów handlowych zawartych z Unią, zawierających zobowiązania dotyczące dostępu do rynków zamówień publicznych lub koncesji, lub do wykonawców, towarów lub usług z państw, które są stronami takich umów, ale wyłącznie w odniesieniu do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na towary, usługi lub koncesje nieobjęte tymi umowami. Zgodnie z dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE ⁽⁴⁾, 2014/24/UE ⁽⁵⁾ i 2014/25/UE ⁽⁶⁾ oraz jak wyjaśniono w komunikacie Komisji z dnia 24 lipca 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących udziału oferentów z państw trzecich w unijnym rynku zamówień publicznych oraz wprowadzania na ten rynek towarów z państw trzecich, wykonawcy z państw trzecich, które nie zawarły żadnej umowy przewidującej otwarcie unijnego rynku zamówień, lub których towary, usługi i roboty budowlane nie są objęte taką umową, nie mają zapewnionego dostępu do postępowań o udzielenie zamówienia w Unii i mogą zostać wykluczeni.
- (11) Skuteczne stosowanie wszelkich środków przyjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu poprawy dostępu unijnych wykonawców do rynków zamówień publicznych lub koncesji określonych państw trzecich wymaga jasnego zestawu reguł pochodzenia wykonawców, towarów i usług.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 654/2014 z dnia 15 maja 2014 r. dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 3286/94 ustanawiające procedury wspólnotowe w zakresie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia wykonania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności tymi ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 50).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

- (12) Pochodzenie towaru należy ustalać zgodnie z art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽⁷⁾.
- (13) Pochodzenie usługi należy ustalać na podstawie pochodzenia świadczącej ją osoby fizycznej lub prawnej. Za miejsce pochodzenia osoby prawnej należy uznać państwo, na mocy prawa którego osoba prawna została utworzona lub w inny sposób zorganizowana i na którego terytorium prowadzi istotną działalność gospodarczą. Osoby prawne utworzone lub w inny sposób zorganizowane na mocy prawa państwa członkowskiego należy uznawać za mające pochodzenie w Unii tylko wtedy, gdy mają bezpośredni i skuteczny związek z gospodarką państwa członkowskiego. Aby uniknąć możliwego obchodzenia środka Instrumentu Zamówień Międzynarodowych (IZM), pochodzenie osób prawnych kontrolowanych przez podmioty zagraniczne lub będących ich własnością, które nie prowadzą istotnej działalności gospodarczej na terytorium państwa trzeciego lub na terytorium państwa członkowskiego, na mocy prawa którego zostały one utworzone lub w inny sposób zorganizowane, może również wymagać ustalenia poprzez uwzględnienie innych elementów, takich jak pochodzenie właścicieli lub innych osób mających dominujący wpływ na tę osobę prawną.
- (14) Dokonując oceny, czy w państwie trzecim istnieją szczególne środki lub praktyki, które mogą skutkować ograniczeniem dostępu unijnych wykonawców, towarów lub usług do rynków zamówień publicznych lub koncesji tego państwa trzeciego, Komisja powinna badać, w jakim stopniu prawo, zasady lub inne środki dotyczące rynków zamówień publicznych lub koncesji danego państwa trzeciego zapewniają przejrzystość zgodnie z międzynarodowymi standardami oraz nie powodują poważnych i powtarzających się ograniczeń w stosunku do unijnych wykonawców, towarów lub usług. Ponadto Komisja powinna badać, w jakim stopniu poszczególne instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające danego państwa trzeciego przyjmują lub utrzymują restrykcyjne praktyki wobec unijnych wykonawców, towarów lub usług.
- (15) Komisja powinna mieć możliwość wszczęcia w dowolnym momencie przejrzystego postępowania wyjaśniającego w sprawie zarzutów dotyczących restrykcyjnych środków lub praktyk przyjętych lub utrzymywanych przez państwo trzecie.
- (16) Biorąc pod uwagę ogólny cel polityki Unii polegający na wspieraniu wzrostu gospodarczego krajów najslabiej rozwiniętych oraz ich integracji z globalnymi łańcuchami wartości, Komisja nie powinna wszczynać postępowania wyjaśniającego w odniesieniu do państw korzystających z rozwiązania „wszystko oprócz broni” wymienionych w załączniku IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 ⁽⁸⁾.
- (17) Prowadząc postępowanie wyjaśniające, Komisja powinna wezwać dane państwo trzecie do podjęcia konsultacji w celu wyeliminowania lub skorygowania wszelkich restrykcyjnych środków lub praktyk, a tym samym poprawy możliwości przetargowych dla unijnych wykonawców, towarów i usług w odniesieniu do rynków zamówień publicznych lub koncesji w tym państwie trzecim.
- (18) Jest sprawą najwyższej wagi, aby postępowanie wyjaśniające było prowadzone w sposób przejrzysty. Sprawozdanie zawierające główne ustalenia wynikające z postępowania wyjaśniającego powinno być zatem publicznie dostępne.
- (19) W przypadku gdy postępowanie wyjaśniające potwierdzi istnienie restrykcyjnych środków lub praktyk, a konsultacje z danym państwem trzecim nie prowadzą do podjęcia zadowalających działań naprawczych, które skorygują poważne i powtarzające się ograniczenia dostępu dla unijnych wykonawców, towarów i usług w rozsądnym terminie, lub w przypadku gdy dane państwo trzecie odmówi podjęcia konsultacji, Komisja powinna przyjąć na podstawie niniejszego rozporządzenia – jeżeli uzna, że leży to w interesie Unii – środek IZM w postaci korekty punktacji lub wykluczenia ofert.
- (20) Ustalenie, czy przyjęcie środka IZM leży w interesie Unii, powinno opierać się na ocenie różnych interesów rozpatrywanych łącznie, w tym interesu unijnych wykonawców. Komisja powinna wyważyć konsekwencje przyjęcia takiego środka i jego wpływ na szersze interesy Unii. Ważne jest, aby zwrócić szczególną uwagę na ogólny cel, jakim jest osiągnięcie wzajemności przez otwarcie rynków państw trzecich i poprawę dostępu do rynku dla unijnych wykonawców. Należy również uwzględnić cel polegający na ograniczeniu wszelkich zbędnych obciążeń administracyjnych dla instytucji zamawiających i podmiotów zamawiających, a także wykonawców.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 978/2012 z dnia 25 października 2012 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 (Dz.U. L 303 z 31.10.2012, s. 1).

- (21) Korekta punktacji powinna być stosowana jedynie do celu oceny ofert złożonych przez wykonawców pochodzących z danego państwa trzeciego. Środek taki nie powinien wpływać na cenę do zapłacenia w ramach zamówienia, które zostanie udzielone zwycięskiemu oferentowi. W przypadku gdy instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające decydują się oprzeć swoją ocenę ofert na cenie lub koszcie jako jedynym kryterium udzielenia zamówienia, poziom korekty punktacji powinien być znacząco wyższy, aby zapewnić porównywalną skuteczność środka IZM.
- (22) Środki IZM powinny mieć zastosowanie do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, w tym do umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów. W przypadku gdy konkretne zamówienie jest udzielane w ramach dynamicznego systemu zakupów, do którego ma zastosowanie środek IZM, środki IZM powinny mieć również zastosowanie do tego konkretnego zamówienia. Środki IZM nie powinny jednak mieć zastosowania do zamówień poniżej określonego progu, aby ograniczyć całkowite obciążenie administracyjne instytucji zamawiających i podmiotów zamawiających. Aby uniknąć ewentualnego podwójnego stosowania środków IZM, środki takie nie powinny mieć zastosowania do zamówień udzielanych na podstawie umowy ramowej, jeżeli środki IZM zostały już zastosowane na etapie zawierania tej umowy ramowej.
- (23) Aby uniknąć ewentualnego obchodzenia środka IZM, na zwycięskich oferentów należy nałożyć odpowiednie zobowiązania. Zobowiązania te powinny mieć zastosowanie wyłącznie do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, które są objęte środkiem IZM, a także do zamówień udzielanych na podstawie umowy ramowej, w przypadku gdy wartość takich zamówień jest równa określonemu progowi lub go przekracza oraz w przypadku gdy ta umowa ramowa jest objęta środkiem IZM.
- (24) W przypadku gdy państwo trzecie prowadzi merytoryczne i zaawansowane negocjacje z Unią dotyczące dostępu do rynku w dziedzinie zamówień publicznych, w celu wyeliminowania lub skorygowania ograniczenia dostępu unijnych wykonawców, towarów lub usług do jego rynków zamówień publicznych lub koncesji, Komisja powinna mieć możliwość zawieszenia w trakcie negocjacji środków IZM odnoszących się do danego państwa trzeciego.
- (25) Ważne jest, aby środki IZM były jednolicie stosowane w Unii przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające. Aby uwzględnić różnorodność zdolności administracyjnych instytucji zamawiających i podmiotów zamawiających, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wystąpienia z wnioskiem o zwolnienie z zakresu stosowania środków IZM dla ograniczonego wykazu lokalnych instytucji zamawiających, pod warunkiem spełnienia pewnych ścisłych wymogów. Sprawdzając wykazy lokalnych instytucji zamawiających zaproponowane przez państwa członkowskie, ważne jest aby Komisja wzięła pod uwagę szczególną sytuację tych instytucji zamawiających, między innymi pod względem liczby ludności i położenia geograficznego. Takie zwolnienie mogłoby również dotyczyć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, które te instytucje zamawiające powinny móc przeprowadzać na podstawie umów ramowych lub dynamicznych systemów zakupów.
- (26) Konieczne jest, aby instytucje zamawiające i podmioty zamawiające miały dostęp do szerokiej gamy wysokiej jakości produktów zaspokajających ich potrzeby zakupowe po konkurencyjnych cenach. Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające powinny mieć zatem możliwość niestosowania środków IZM ograniczających dostęp towarów i usług nieobjętych zobowiązaniami, w przypadku gdy brakuje unijnych towarów lub usług lub towarów lub usług objętych zobowiązaniami, które spełniałyby wymogi instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego, lub w celu zabezpieczenia zasadniczych wymagań polityki publicznej, na przykład dotyczących nadrzędnych względów związanych ze zdrowiem publicznym lub ochroną środowiska. W przypadku gdy instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające stosują te wyjątki, Komisja powinna być o tym informowana w terminowy i wyczerpujący sposób, aby umożliwić odpowiednie monitorowanie wykonywania niniejszego rozporządzenia.
- (27) W przypadku nieprawidłowego zastosowania przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające środków IZM, negatywnie wpływającego na szanse wykonawców mających prawo do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, zastosowanie powinny mieć dyrektywy Rady 89/665/EWG⁽⁹⁾ i 92/13/EWG⁽¹⁰⁾. Wykonawcy, których to dotyczy, powinni mieć możliwość wszczęcia procedury odwoławczej zgodnie z prawem krajowym wdrażającym te dyrektywy, jeżeli na przykład wykonawcy ci uznają, że konkurencyjny wykonawca powinien zostać wykluczony lub oferta powinna otrzymać niższą ocenę ze względu na zastosowanie środka IZM. Komisja

⁽⁹⁾ Dyrektywa Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane (Dz.U. L 395 z 30.12.1989, s. 33).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Rady 92/13/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji (Dz.U. L 76 z 23.3.1992, s. 14).

powinna mieć również możliwość zastosowania mechanizmu korygującego zgodnie z art. 3 dyrektywy 89/665/EWG lub z art. 8 dyrektywy 92/13/EWG.

- (28) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹¹⁾.
- (29) W przypadku przyjmowania aktów wykonawczych w odniesieniu do przyjęcia, wycofania, zawieszenia, przywrócenia lub przedłużenia okresu obowiązywania środka IZM należy stosować procedurę sprawdzającą, a Komisję powinien wspierać Komitet ds. Barrier Handlowych ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1843 ⁽¹²⁾. Biorąc pod uwagę, że środki IZM mogą mieć różny wpływ na unijne rynki zamówień publicznych lub koncesji, należy dostosować procedurę komitetową mającą zastosowanie do projektów aktów wykonawczych przewidujących wykluczenie ofert i w takich przypadkach zastosowanie powinien mieć art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
- (30) W razie potrzeby oraz w sprawach mających wpływ na stosowanie unijnych ram prawnych dotyczących zamówień publicznych Komisja powinna mieć możliwość zasięgnięcia opinii Komitetu Doradczego ds. Zamówień Publicznych ustanowionego decyzją Rady 71/306/EWG ⁽¹³⁾.
- (31) Informacje otrzymane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny być wykorzystywane wyłącznie do celów, dla których o nie wnioskowano, oraz z należytym poszanowaniem mających zastosowanie unijnych i krajowych wymogów ochrony danych i poufności. Należy odpowiednio stosować rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 ⁽¹⁴⁾, a także art. 28 dyrektywy 2014/23/UE, art. 21 dyrektywy 2014/24/UE i art. 39 dyrektywy 2014/25/UE.
- (32) Zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym z 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁵⁾ oraz między innymi w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, Komisja powinna regularnie prowadzić przeglądy zakresu, funkcjonowania i skuteczności niniejszego rozporządzenia. Przegląd taki dotyczyłby między innymi możliwości wykorzystywania wszelkich dostępnych środków w celu ułatwienia wymiany informacji, w tym elektronicznych narzędzi udzielania zamówień, takich jak standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2019/1780 ⁽¹⁶⁾, a także obciążeń ponoszonych przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia. Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze swojej oceny, a w stosownym przypadku powinna przedłożyć odpowiedni wniosek ustawodawczy.
- (33) Przepisy i zasady dotyczące zamówień publicznych mające zastosowanie do zamówień publicznych udzielanych przez instytucje Unii na własny rachunek określone są w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁷⁾, a zatem nie wchodzą w zakres niniejszego rozporządzenia. Zgodnie z rozporządzeniem

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1843 z dnia 6 października 2015 r. ustanawiające procedury unijne w zakresie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia wykonania praw Unii zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności tymi ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu (Dz.U. L 272 z 16.10.2015, s. 1).

⁽¹³⁾ Decyzja Rady 71/306/EWG z dnia 26 lipca 1971 r. ustanawiająca Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych na Roboty Budowlane (Dz.U. L 185 z 16.8.1971, s. 15).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/1780 z dnia 23 września 2019 r. ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/1986 („e-formularze”) (Dz.U. L 272 z 25.10.2019, s. 7).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

(UE, Euratom) 2018/1046 przepisy te opierają się na przepisach określonych w dyrektywach 2014/23/UE i 2014/24/UE. Należy zatem ocenić, czy w kontekście przeglądu rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 przepisy i zasady określone w niniejszym rozporządzeniu powinny mieć zastosowanie również do zamówień publicznych udzielanych przez instytucje Unii.

- (34) Aby ułatwić stosowanie niniejszego rozporządzenia przez instytucje zamawiające, podmioty zamawiające i wykonawców, Komisja powinna wydać wytyczne. Wytyczne te powinny zawierać informacje, w szczególności na temat pojęć pochodzenia osób fizycznych i prawnych, pochodzenia towarów i usług, dodatkowego zobowiązania i stosowania tych przepisów w ramach niniejszego rozporządzenia. W świetle ogólnego celu polityki Unii, jakim jest wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), wytyczne te powinny także uwzględnić specyficzne potrzeby MŚP w zakresie informacji przy stosowaniu przez nie niniejszego rozporządzenia, aby zapobiec ich nadmiernemu obciążeniu.
- (35) Zgodnie z zasadą proporcjonalności oraz aby osiągnąć podstawowy cel poprawy dostępu unijnych wykonawców, towarów i usług do rynków zamówień publicznych lub koncesji państw trzecich przez ustanowienie środków dotyczących zamówień nieobjętych zobowiązaniami, konieczne i stosowne jest przyjęcie przepisów dotyczących procedur umożliwiających Komisji wszczynanie postępowań wyjaśniających w sprawie zarzutów dotyczących środków lub praktyk państw trzecich przeciwko unijnym wykonawcom, towarom i usługom, oraz podejmowanie konsultacji z danymi państwami trzecimi. Niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia założonych celów, zgodnie z art. 5 ust. 4 TUE,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia środki dotyczące zamówień nieobjętych zobowiązaniami, służące poprawie dostępu unijnych wykonawców, towarów i usług do rynków zamówień publicznych i koncesji państw trzecich. Niniejsze rozporządzenie określa procedury umożliwiające Komisji wszczynanie postępowań wyjaśniających w sprawie zarzutów dotyczących środków lub praktyk państw trzecich przeciwko unijnym wykonawcom, towarom i usługom, a także podejmowanie konsultacji z danymi państwami trzecimi.

Niniejsze rozporządzenie przewiduje możliwość nałożenia przez Komisję – w odniesieniu do takich środków lub praktyk państw trzecich – środków IZM w celu ograniczenia dostępu wykonawców, towarów lub usług z państw trzecich do unijnych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego objętych następującymi aktami:

- a) dyrektywą 2014/23/UE;
- b) dyrektywą 2014/24/UE;
- c) dyrektywą 2014/25/UE.

3. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich międzynarodowych zobowiązań Unii lub środków, które państwa członkowskie lub ich instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą podejmować zgodnie z aktami, o których mowa w ust. 2.

4. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych po jego wejściu w życie. Środek IZM stosuje się wyłącznie do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, które są objęte danym środkiem IZM i zostały wszczęte między wejściem w życie tego środka IZM a jego wygaśnięciem, wycofaniem lub zawieszeniem. Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające zamieszczają odniesienie do stosowania niniejszego rozporządzenia i wszelkich mających zastosowanie środków IZM w dokumentach zamówienia publicznego dotyczących postępowań objętych zakresem środka IZM.

5. Wymogi środowiskowe, społeczne i dotyczące pracy stosuje się do wykonawców zgodnie z dyrektywami 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE lub innymi przepisami prawa Unii.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „wykonawca” oznacza wykonawcę zdefiniowanego w dyrektywach 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE;
- b) „towary” oznaczają towary, o których mowa w przedmiocie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz w specyfikacji danego zamówienia, ale nie obejmują żadnych nakładów, materiałów ani składników włączonych do dostarczanych towarów;
- c) „wartość szacunkowa” oznacza wartość szacunkową zamówienia obliczoną zgodnie z dyrektywami 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE;
- d) „korekta punktacji” oznacza względne obniżenie punktacji oferty o określony procent, w wyniku jej oceny przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający, na podstawie kryteriów udzielenia zamówienia określonych w odpowiednich dokumentach zamówienia publicznego. W przypadkach gdy jedynym kryterium udzielenia zamówienia jest cena lub koszt, korekta punktacji oznacza względne podniesienie, do celów oceny ofert, ceny oferowanej przez oferenta o określony procent;
- e) „dowody” oznaczają wszelkie informacje, zaświadczenia, dokumenty potwierdzające lub oświadczenia, które mają na celu wykazanie zgodności ze zobowiązaniami określonymi w art. 8, takie jak:
 - (i) dokumenty potwierdzające, że towary pochodzą z Unii lub z państwa trzeciego;
 - (ii) opis procesów produkcyjnych, w tym próbki, opisy lub fotografie towarów, które mają być dostarczone;
 - (iii) wyciąg z odpowiednich rejestrów lub sprawozdań finansowych dotyczących pochodzenia usług, w tym numer identyfikacyjny podatku od wartości dodanej (VAT);
- f) „instytucja zamawiająca” oznacza instytucję zamawiającą zdefiniowaną w dyrektywach 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE;
- g) „podmiot zamawiający” oznacza podmiot zamawiający zdefiniowany w dyrektywach 2014/23/UE i 2014/25/UE;
- h) „zainteresowana strona” oznacza każdą osobę lub podmiot, na których interes może mieć wpływ środek lub praktyka państwa trzeciego, takie jak przedsiębiorstwa, związki przedsiębiorstw lub główne organizacje międzybranżowe reprezentujące partnerów społecznych na poziomie Unii;
- i) „środek lub praktyka państwa trzeciego” oznacza wszelkie ustawowe, regulacyjne lub administracyjne środki, procedury lub praktyki, lub ich połączenie, przyjęte lub utrzymywane przez organy publiczne lub poszczególne instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające w państwie trzecim, na jakimkolwiek poziomie, które powodują poważne i powtarzające się ograniczenia dostępu unijnych wykonawców, towarów lub usług do rynków zamówień publicznych i koncesji tego państwa trzeciego;
- j) „środek IZM” oznacza środek przyjęty przez Komisję zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, ograniczający dostęp wykonawców, towarów lub usług pochodzących z państw trzecich do unijnych rynków zamówień publicznych lub koncesji w obszarze zamówień nieobjętych zobowiązaniami;
- k) „zamówienie nieobjęte zobowiązaniami” oznacza postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na towary, usługi lub koncesje, w odniesieniu do którego Unia nie podjęła zobowiązań dotyczących dostępu do rynku w ramach umowy międzynarodowej w dziedzinie zamówień publicznych lub koncesji;
- l) „zamówienia” oznaczają zamówienia publiczne zdefiniowane w dyrektywie 2014/24/UE, koncesje zdefiniowane w dyrektywie 2014/23/UE oraz zamówienia na dostawy, roboty budowlane i usługi zdefiniowane w dyrektywie 2014/25/UE;
- m) „oferent” oznacza oferenta zdefiniowanego w dyrektywach 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE;
- n) „państwo” oznacza każde państwo lub odrębne terytorium celne, przy czym termin taki pozostaje bez konsekwencji dla kwestii suwerenności;

o) „podwykonawstwo” oznacza organizację wykonania części zamówienia przez stronę trzecią i nie obejmuje zwykłej dostawy towarów lub części niezbędnych do świadczenia usługi.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem jego art. 6 ust. 3 i 7, realizację robót budowlanych lub obiektu budowlanego w rozumieniu dyrektyw 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE uznaje się za świadczenie usługi.

Artykuł 3

Ustalenie pochodzenia

1. Za miejsce pochodzenia wykonawcy uznaje się:

- a) w przypadku osoby fizycznej – państwo, którego osoba ta jest obywatelem lub w którym osoba ta posiada miejsce stałego pobytu;
- b) w przypadku osoby prawnej:
 - (i) państwo, zgodnie z którego prawem osoba prawna została utworzona lub w inny sposób zorganizowana i na którego terytorium prowadzi istotną działalność gospodarczą;
 - (ii) jeżeli osoba prawna nie prowadzi istotnej działalności gospodarczej na terytorium państwa, w którym została utworzona lub w inny sposób zorganizowana, miejscem pochodzenia tej osoby prawnej jest miejsce pochodzenia osoby lub osób, które mogą wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, dominujący wpływ na tę osobę prawną z racji bycia właścicielem tej osoby prawnej, posiadania w niej udziału finansowego lub zasad, które rządzą tą osobą prawną.

Do celów akapitu pierwszego lit. b) pkt (ii) uznaje się, że dana osoba lub osoby wywierają dominujący wpływ na daną osobę prawną w którymkolwiek z następujących przypadków, w których, bezpośrednio lub pośrednio:

- a) posiadają większość subskrybowanego kapitału osoby prawnej;
- b) kontrolują większość głosów przypadających na udziały lub akcje wyemitowane przez osobę prawną; lub
- c) mogą powołać więcej niż połowę członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego osoby prawnej.

2. W przypadku gdy wykonawca jest grupą osób fizycznych lub prawnych, podmiotów publicznych lub jakimkolwiek ich połączeniem, a przynajmniej jedna z tych osób lub przynajmniej jeden z tych podmiotów pochodzi z państwa trzeciego, którego wykonawcy, towary lub usługi są objęte środkiem IZM, środek ten stosuje się również do ofert złożonych przez tę grupę.

Jednakże w przypadku gdy udział takich osób lub podmiotów w grupie wynosi mniej niż 15 % wartości oferty złożonej przez tę grupę, środek IZM nie ma zastosowania do tej oferty, chyba że te osoby lub podmioty są niezbędne do spełnienia w większości przynajmniej jednego z kryteriów kwalifikacji w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

3. Instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mogą w dowolnym momencie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wezwać wykonawcę do przedłożenia, rozszerzenia, wyjaśnienia lub uzupełnienia w odpowiednim terminie informacji lub dokumentów związanych z weryfikacją pochodzenia wykonawcy, pod warunkiem że wezwania takie dokonywane są zgodnie z zasadami równego traktowania i przejrzystości. W przypadku gdy wykonawca nie dostarczy takich informacji lub dokumentów bez jakiegokolwiek uzasadnionego wyjaśnienia, a tym samym uniemożliwia instytucjom zamawiającym lub podmiotom zamawiającym weryfikację pochodzenia wykonawcy lub czyni taką weryfikację praktycznie niemożliwą lub bardzo trudną, wykonawca ten zostaje wykluczony z udziału w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

4. Pochodzenie towaru ustala się zgodnie z art. 60 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, a pochodzenie usługi ustala się na podstawie pochodzenia świadczącego ją wykonawcy.

Artykuł 4

Wyłączenie w odniesieniu do towarów i usług pochodzących z krajów najsłabiej rozwiniętych

Komisja nie wszczyna postępowania wyjaśniającego w odniesieniu do krajów najsłabiej rozwiniętych wymienionych w załączniku IV do rozporządzenia (UE) nr 978/2012, chyba że istnieją dowody na obchodzenie jakiegokolwiek środka IZM, które można przypisać wymienionemu w tym załączniku państwu trzeciemu lub jego wykonawcom.

ROZDZIAŁ II

Postępowania wyjaśniające, konsultacje, środki i zobowiązania

Artykuł 5

Postępowania wyjaśniające i konsultacje

1. Z własnej inicjatywy lub w odpowiedzi na uzasadnioną skargę zainteresowanej strony z Unii lub państwa członkowskiego, Komisja może wszcząć postępowanie wyjaśniające w sprawie zarzutów dotyczących środka lub praktyki państwa trzeciego, w drodze publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Takie ogłoszenie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego musi zawierać wstępną ocenę środka lub praktyki państwa trzeciego przeprowadzoną przez Komisję oraz wezwanie zainteresowanych stron i państw członkowskich do przekazania Komisji odpowiednich informacji w wyznaczonym terminie.

Komisja udostępnia narzędzie internetowe na swojej stronie internetowej. Państwa członkowskie oraz zainteresowane strony z Unii korzystają z tego narzędzia w celu złożenia uzasadnionej skargi.

2. Po opublikowaniu ogłoszenia, o którym mowa w ust. 1, Komisja wzywa dane państwo trzecie do przedstawienia stanowiska, dostarczenia odpowiednich informacji i podjęcia konsultacji z Komisją w celu wyeliminowania lub skorygowania środka lub praktyki państwa trzeciego, których dotyczy zarzut. Komisja regularnie informuje państwa członkowskie o postępach w postępowaniu wyjaśniającym i konsultacjach w ramach Komitetu ds. Barrier Handlowych ustanowionego na mocy art. 7 rozporządzenia (UE) 2015/1843.

3. Postępowanie wyjaśniające i konsultacje muszą zostać zakończone w terminie dziewięciu miesięcy po dniu ich wszczęcia. W uzasadnionych przypadkach Komisja może przedłużyć ten termin o pięć miesięcy przez publikację ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i poinformowanie o tym przedłużeniu państwa trzeciego, zainteresowanych stron oraz państw członkowskich.

4. Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego i konsultacji Komisja podaje do publicznej wiadomości sprawozdanie zawierające główne ustalenia z postępowania wyjaśniającego oraz proponowany kierunek działań. Komisja przedstawia to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. W przypadku gdy w następstwie swojego postępowania wyjaśniającego Komisja ustali, że środek lub praktyka państwa trzeciego będące przedmiotem zarzutu nie są utrzymywane lub że nie skutkują one poważnym i powtarzającym się ograniczeniem dostępu unijnych wykonawców, towarów lub usług do rynków zamówień publicznych lub koncesji w państwie trzecim, Komisja kończy postępowanie wyjaśniające i publikuje ogłoszenie o jego zakończeniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

6. Komisja może zawiesić postępowanie wyjaśniające i konsultacje w dowolnym momencie w przypadku gdy dane państwo trzecie:

- a) podejmie zadowalające działania naprawcze w celu wyeliminowania lub skorygowania poważnych i powtarzających się ograniczeń dostępu unijnych wykonawców, towarów lub usług do rynków zamówień publicznych lub koncesji w danym państwie trzecim, a tym samym poprawy takiego dostępu; lub
- b) zobowiąże się wobec Unii do zaprzestania stosowania lub stopniowego wycofywania środka lub praktyki państwa trzeciego, w tym poprzez rozszerzenie zakresu stosowania obowiązującej umowy na zamówienia publiczne, w rozsądnym terminie i najpóźniej sześć miesięcy po podjęciu takich zobowiązań.

7. Komisja w dowolnym momencie wznawia postępowanie wyjaśniające i konsultacje, jeżeli stwierdzi, że powody zawieszenia nie są już aktualne.

8. W przypadku zawieszenia lub wznowienia postępowania wyjaśniającego i konsultacji Komisja publikuje ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 6

Środki IZM

1. W przypadku gdy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego i konsultacji zgodnie z art. 5 Komisja ustali, że środek lub praktyka państwa trzeciego istnieje, przyjmuje środek IZM w drodze aktu wykonawczego, jeśli uzna, że leży to w interesie Unii. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

2. Ustalenie, czy przyjęcie środka IZM leży w interesie Unii, opiera się na ocenie wszystkich poszczególnych interesów rozpatrywanych łącznie, w tym interesów unijnych wykonawców. Środków IZM nie przyjmuje się w przypadku gdy na podstawie wszystkich dostępnych informacji Komisja stwierdzi, że przyjęcie takich środków nie leży w interesie Unii.

3. Środek IZM określa się w świetle dostępnych informacji, na podstawie następujących kryteriów:

- a) proporcjonalność środka IZM wobec środka lub praktyki państwa trzeciego;
- b) dostępność alternatywnych źródeł dostaw danych towarów i usług, w celu uniknięcia lub zminimalizowania znaczącego negatywnego wpływu na instytucje zamawiające i podmioty zamawiające.

4. Środek IZM stosuje się wyłącznie do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, których wartość szacunkowa przekracza próg ustalony przez Komisję w świetle wyników postępowania wyjaśniającego i konsultacji oraz z uwzględnieniem kryteriów określonych w ust. 3. Ta wartość szacunkowa powinna wynosić co najmniej 15 000 000 EUR bez VAT w przypadku robót budowlanych i koncesji oraz co najmniej 5 000 000 EUR bez VAT w przypadku towarów i usług.

5. Środek IZM stosuje się do konkretnych zamówień udzielanych w dynamicznym systemie zakupów w przypadku gdy środek IZM ma również zastosowanie do tych dynamicznych systemów zakupów, z wyjątkiem konkretnych zamówień o wartości szacunkowej niższej od odpowiednich wartości określonych w art. 8 dyrektywy 2014/23/UE, art. 4 dyrektywy 2014/24/UE lub art. 15 dyrektywy 2014/25/UE. Środka IZM nie stosuje się do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego dotyczących udzielania zamówień na podstawie umowy ramowej lub do zamówień na poszczególne części, które mają zostać udzielone zgodnie z art. 5 ust. 10 dyrektywy 2014/24/UE lub art. 16 ust. 10 dyrektywy 2014/25/UE.

6. W ramach środka IZM, o którym mowa w ust. 1, Komisja może zdecydować, w zakresie ustanowionym w ust. 8, o ograniczeniu dostępu wykonawców, towarów lub usług z państwa trzeciego do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przez nakazanie instytucjom zamawiającym lub podmiotom zamawiającym, aby:

- a) zastosowały korektę punktacji na oferty złożone przez wykonawców pochodzących z tego państwa trzeciego; lub
- b) wykluczyły oferty złożone przez wykonawców pochodzących z tego państwa trzeciego.

7. Korektę punktacji, o której mowa w ust. 6 lit. a), stosuje się wyłącznie do celów oceny i klasyfikacji ofert. Nie może ona wpływać na cenę do zapłacenia w ramach zamówienia, które ma zostać udzielone zwycięskiemu oferentowi.

8. W środku IZM, o którym mowa w ust. 1, Komisja określa zakres stosowania danego środka IZM, w tym:

- a) sektory lub kategorie towarów, usług i koncesji w oparciu o Wspólny Słownik Zamówień ustanowiony na mocy rozporządzenia (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁸⁾, a także wszelkie mające zastosowanie wyjątki;

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz.U. L 340 z 16.12.2002, s. 1).

- b) określone kategorie instytucji zamawiających lub podmiotów zamawiających;
- c) określone kategorie wykonawców;
- d) określone progi, równe progom określonym w ust. 4 lub wyższe;
- e) w stosownych przypadkach, wartości procentowe korekty punktacji, o których mowa w ust. 6 lit. a).

Wartość procentowa korekty, o której mowa w akapicie pierwszym lit. e), wynosi do 50 % punktacji oferty, w zależności od państwa trzeciego oraz danego sektora towarów, usług, robót budowlanych lub koncesji. Do celów postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w których jedynym kryterium udzielenia zamówienia jest cena lub koszt, korekta punktacji wynosi dwukrotność wartości procentowej określonej w zdaniu pierwszym niniejszego akapitu. Środek IZM wskazuje odpowiednie wartości procentowe oddzielnie.

9. Przy określaniu środka IZM Komisja decyduje, w oparciu o opcje określone w ust. 6 lit. a) lub b), o rodzaju środka, który byłby proporcjonalny i najskuteczniej zaradziłby danemu poziomowi ograniczeń dostępu unijnych wykonawców, towarów lub usług do rynków zamówień publicznych lub koncesji państwa trzeciego.

10. W przypadku gdy Komisja uzna, że państwo trzecie podejmuje zadowalające działania naprawcze w celu wyeliminowania lub skorygowania ograniczeń dostępu unijnych wykonawców, towarów lub usług do rynków zamówień publicznych lub koncesji tego państwa trzeciego, tym samym poprawiając taki dostęp, lub jeżeli państwo trzecie zobowiąże się do zaprzestania stosowania danego środka lub praktyki, Komisja może wycofać środek IZM lub zawiesić jego stosowanie.

W przypadku gdy Komisja uzna, że podjęte działania naprawcze lub zobowiązania zostały uchylone, zawieszono lub niewłaściwie wdrożone, podaje swoje ustalenia do wiadomości publicznej i w dowolnym momencie przywraca środek IZM.

Komisja może wycofać, zawiesić lub przywrócić środek IZM w drodze aktu wykonawczego oraz publikuje w takich przypadkach ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

11. Środek IZM wygasa po pięciu latach od jego wejścia w życie. Okres obowiązywania środka IZM może zostać przedłużony o pięć lat. Komisja wszczyna przegląd danego środka IZM nie później niż dziewięć miesięcy przed dniem wygaśnięcia tego środka IZM, publikując ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Przegląd taki musi zakończyć się w ciągu sześciu miesięcy od publikacji stosownego ogłoszenia. Po przeprowadzeniu takiego przeglądu Komisja może w drodze aktu wykonawczego przedłużyć okres obowiązywania środka IZM, odpowiednio go dostosować lub zastąpić innym środkiem IZM. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

Artykuł 7

Wykaz instytucji zamawiających zwolnionych ze stosowania niniejszego rozporządzenia

1. Na uzasadniony wniosek państwa członkowskiego Komisja może przyjąć – w celu sprawiedliwego rozkładu między państwa członkowskie postępowań o udzielenie zamówienia objętych środkami IZM – wykaz lokalnych instytucji zamawiających w tym państwie członkowskim, w obrębie jednostek administracyjnych o liczbie mieszkańców poniżej 50 000, które są zwolnione ze stosowania niniejszego rozporządzenia.

2. W swoim wniosku państwo członkowskie przedstawia szczegółowe informacje uzasadniające wniosek o zwolnienie oraz dotyczące wartości zamówień powyżej progów określonych w art. 6 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, udzielonych przez wszystkie wskazane w wykazie instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające w ciągu ostatnich trzech lat, licząc od dnia 31 grudnia poprzedzającego wniosek o zwolnienie. Zwolnienie może zostać przyznane wyłącznie w przypadku, gdy całkowita wartość zamówień przekraczających progi określone w art. 6 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, udzielonych przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające, które nie są przewidziane do objęcia zwolnieniem, przekracza 80 % całkowitej wartości zamówień przekraczających te progi, objętych zakresem stosowania dyrektyw 2014/23/UE, 2014/24/UE i 2014/25/UE, udzielonych we wnioskującym państwie członkowskim w tym samym trzyletnim okresie.

3. Zwolnienie musi być ograniczone do tego, co jest absolutnie konieczne i proporcjonalne, z uwzględnieniem zdolności administracyjnych instytucji zamawiających, które przewidziane są do objęcia zwolnieniem.
4. Komisja informuje państwa członkowskie przed przyjęciem wykazu, o którym mowa w ust. 1. Wykaz ten, który ma być opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, jest ważny przez okres trzech lat i może być zmieniony lub odnowiony co trzy lata na uzasadniony wniosek danego państwa członkowskiego.

Artykuł 8

Zobowiązania zwycięskiego oferenta

1. W przypadku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, które są objęte środkiem IZM, a także w przypadku zamówień udzielanych na podstawie umowy ramowej w przypadku gdy wartość szacunkowa tych zamówień jest równa lub wyższa od wartości określonych w art. 8 dyrektywy 2014/23/UE, art. 4 dyrektywy 2014/24/UE i art. 15 dyrektywy 2014/25/UE oraz w przypadku gdy te umowy ramowe były objęte środkiem IZM, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające zamieszczają w dokumentach zamówienia publicznego także następujące zobowiązania zwycięskich oferentów:

- a) niezlecenie w ramach podwykonawstwa więcej niż 50 % całkowitej wartości zamówienia wykonawcom pochodzącym z państwa trzeciego objętego środkiem IZM;
- b) w przypadku zamówień, których przedmiot obejmuje dostawę towarów – zapewnienie, aby w okresie obowiązywania umowy towary dostarczone lub usługi świadczone w ramach realizacji zamówienia i pochodzące z państwa trzeciego objętego środkiem IZM odpowiadały nie więcej niż 50 % całkowitej wartości zamówienia, niezależnie od tego, czy takie towary lub usługi są dostarczane lub świadczone bezpośrednio przez zwycięskiego oferenta, czy przez podwykonawcę;
- c) dostarczenie, na żądanie, instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu odpowiednich dowodów odpowiadających lit. a) lub b), najpóźniej w chwili zakończenia realizacji zamówienia;
- d) uiszczenie proporcjonalnej opłaty w razie nieprzebrzegania zobowiązań, o których mowa w lit. a) lub b), w wysokości od 10 % do 30 % całkowitej wartości zamówienia.

2. Do celów ust. 1 lit. c) wystarczy przedstawić dowody na to, że ponad 50 % całkowitej wartości zamówienia pochodzi z państw innych niż państwo trzecie objęte środkiem IZM. Instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający żąda przedstawienia odpowiednich dowodów w przypadku gdy istnieją uzasadnione przesłanki niezgodności z ust. 1 lit. a) lub b) lub w przypadku gdy zamówienia udzielono grupie wykonawców, w której skład wchodzi osoba prawna pochodząca z państwa trzeciego objętego środkiem IZM.

3. Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające zamieszczają odniesienie do zobowiązań określonych w niniejszym artykule w dokumentach dotyczących postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, do których stosuje się środek IZM.

Artykuł 9

Wyjątki

1. Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające mogą, w wyjątkowych przypadkach, postanowić o niestosowaniu środka IZM w odniesieniu do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w przypadku gdy:

- a) jedynie oferty od wykonawców pochodzących z państwa trzeciego objętego środkiem IZM spełniają wymogi przetargowe; lub
- b) decyzja o niestosowaniu środka IZM jest uzasadniona nadrzędnymi względami interesu publicznego, takimi jak zdrowie publiczne lub ochrona środowiska.

2. W przypadku gdy instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający zdecyduje o niestosowaniu środka IZM, przekazuje Komisji następujące informacje, w sposób określony przez odnośne państwo członkowskie i najpóźniej w terminie trzydziestu dni po udzielenia zamówienia:

- a) nazwę i dane kontaktowe instytucji zamawiającej lub podmiotu zamawiającego;

- b) opis przedmiotu zamówienia;
- c) informacje na temat pochodzenia wykonawców;
- d) podstawę decyzji o niezastosowaniu środka IZM oraz szczegółowe uzasadnienie zastosowania wyjątku;
- e) w stosownych przypadkach, wszelkie inne informacje uznane za przydatne przez instytucję zamawiającą lub podmiot zamawiający.

Komisja może zwrócić się do danych państw członkowskich o dodatkowe informacje.

Artykuł 10

Środki odwoławcze

W celu zapewnienia ochrony prawnej wykonawców, którzy mają lub mieli interes w uzyskaniu danego zamówienia objętego zakresem niniejszego rozporządzenia, stosuje się odpowiednio dyrektywy 89/665/EWG oraz 92/13/EWG.

ROZDZIAŁ III

Uprawnienia wykonawcze, sprawozdawczość i przepisy końcowe

Artykuł 11

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ustanowiony na mocy art. 7 rozporządzenia (UE) 2015/1843. Komitet ten jest komite-tem w rozumieniu art. 3 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku, gdy komitet nie wyda żadnej opinii w sprawie przyjęcia projektu środka IZM w postaci wykluczenia ofert, zgodnie z art. 6 ust. 6 lit. b) niniejszego rozporządzenia, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 12

Wytyczne

Aby ułatwić stosowanie niniejszego rozporządzenia przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające oraz wykonawców, Komisja wydaje wytyczne w terminie sześciu miesięcy od dnia 29 sierpnia 2022 r.

Artykuł 13

Sprawozdawczość

1. Do dnia 30 sierpnia 2025 r., a następnie co najmniej co dwa lata Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszego rozporządzenia oraz postępów w międzynarodowych negocjacjach dotyczących dostępu unijnych wykonawców do rynków zamówień publicznych lub koncesji państw trzecich, podjętych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Sprawozdanie to podaje się do wiadomości publicznej. Państwa członkowskie przekazują Komisji, na jej wniosek, informacje dotyczące stosowania środków na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym dotyczące liczby postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na poziomie centralnym i niższym niż centralny, w których zastosowano dany środek IZM, liczby ofert otrzymanych z państw trzecich objętych tym środkiem IZM, oraz przypadków, w których zastosowano szczególny wyjątek od środka IZM.

2. Instytucje zamawiające i podmioty zamawiające składają Komisji za pośrednictwem Tenders electronic daily sprawozdania ze stosowania środków IZM, jako część informacji o udzielonych zamówieniach. Sprawozdanie takie musi zawierać, w odniesieniu do każdej odpowiedniej procedury, informacje na temat stosowania środków IZM, liczby ofert otrzymanych z państw trzecich objętych odpowiednim środkiem IZM, liczby ofert, w odniesieniu do których zastosowano wykluczenie oferty lub korektę punktacji, oraz zastosowania szczególnych wyjątków od środka IZM. Komisja wykorzystuje te dane w swoich regularnych sprawozdaniach wymaganych na mocy niniejszego artykułu. Państwa członkowskie przekazują Komisji, na jej wniosek, dodatkowe informacje na temat stosowania środków na mocy niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

Przegląd

Nie później niż cztery lata po przyjęciu aktu wykonawczego lub nie później niż w dniu 30 sierpnia 2027 r., w zależności od tego, która z tych dat będzie wcześniejsza, a następnie co pięć lat, Komisja dokonuje przeglądu zakresu stosowania, funkcjonowania i skuteczności niniejszego rozporządzenia oraz przedstawia swoje ustalenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 15

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie sześćdziesiątego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 czerwca 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
F. RIESTER

Wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego i Rady zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1031

Parlament Europejski i Rada uznają, że zasady procedury komitetowej uzgodnione w przedmiotowym instrumencie nie przesądzają o wyniku innych trwających lub przyszłych negocjacji ustawodawczych i nie należy ich postrzegać jako precedensu dla innych dossier ustawodawczych.

Oświadczenie Komisji w sprawie przeglądu rozporządzenia w sprawie instrumentu zamówień międzynarodowych (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2022/1031)

Dokonując przeglądu zakresu stosowania, funkcjonowania i skuteczności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1031, zgodnie z art. 14 tego rozporządzenia, Komisja oceni również potrzebę wyłączenia z zakresu jego stosowania krajów rozwijających się korzystających z rozwiązania ogólnego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 978/2012, a w szczególności krajów korzystających ze szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów, zgodnie z definicją zamieszczoną w art. 9 rozporządzenia (UE) nr 978/2012. W ramach tego przeglądu Komisja zwróci szczególną uwagę na sektory uznane za strategiczne z punktu widzenia unijnych rynków zamówień publicznych.
